

Hornomarikovský občasník

Ročník 2018

Noviny občanov Obce Horná Mariková
Marec

Číslo 1

Nepredajné!

Vážení spoluobčania,

s určitým časovým odstupom Vám prinášame súhrn niekoľkých správ z uplynulého obdobia, v ktorých Vám chceme priblížiť niektoré momenty z diania v obci. Vydanie tohto občasníka sme plánovali už niekoľko krát. Časť našich občanov si zvykla dostupné a zverejnené písomné informácie o obci archívovať. Niektorým informácia prostredníctvom článku v novinkách chýba a opakovane sa na vydanie takéhoto „občasníka“ pýtali. Obec na prípravu novín nemá profesionála, články sú prevažne pripravené vlastnými silami, takže je to len stručný súhrn časti toho čo sa v obci dialo, či deje.

K podaniu informácií sme zvolili písomnú formu. Je pravdou že značná časť domácností už má možnosť bežne používať internet, ale nie je to možné všade a sú medzi nami i starší ľudia, ktorým viac vyhovuje tlačené slovo.

Internetové pokrytie v obci sa mierne zlepšilo. Žiaľ na plánované kvalitné pokrytie celého územia obce rýchlym a výkonným signálom obec dosah nemá a nemá na to ani dostatok finančných prostriedkov.

Štát zriadil na internetovú komunikáciu s občanmi, organizáciami i štátnymi inštitúciami aplikáciu

www.slovensko.sk.

Postupne sú zavádzané i ďalšie elektronické systémy a aplikácie pre činnosť verejnej správy.

Internetové pokrytie obce vrátane obecného úradu je zabezpečené cez WIFI signál, poskytovaný spoločnosťou PLAYMAX s.r.o. Toto pripojenie bolo zriadené z iniciatívy našich občanov ešte v roku 2008, kde sa sami naši občania svojou manuálnou prácou pričínili o jeho vybudovanie. Vtedy bol ich pričinením vybudovaný prívod elektrickej energie pre napájanie internetového vykryvača na hrebeni Hláňava (Šimúňky) nad Dolnou Marikovou, ktorý šíri internetový signál smerom hore do doliny. Takýmto spôsobom sa podarilo signál rozšíriť až do centra obce. Cez tento „súkromne budovaný“ signál je pripojený na internet aj náš obecný úrad.

V tejto veci nám štátne orgány žiadnym spôsobom nepomohli! Z hľadiska štátneho internetu sme stále „bielym miestom“ na mape Slovenska. Samozrejme je to spôsobené i technickými problémami a zložitou šírenia signálu v členitom horskom teréne. Na tento stav som pri osobnom stretnutí upozorňoval i vtedajšieho podpredsedu vlády a ministra pre investície a informatizáciu Petra Pelegríniho. V roku 2017 bola spodná časť obce posilnená optickým káblom rozvodom internetu, ktorý je podstatne výkonnejší a rýchlejší, zároveň je ale podstatne zraniteľnejší. Postupne by sa tento rozvod mal budovať ďalej a veríme, že sa časom kvalitný signál dostane k väčšine našich domácností. Samozrejme uvítali by sme i vstup štátnych financií do tohto procesu a využitie iných trás, ideálne by bolo polozenie podzemného optického kábla, takýto rozvod by bol výkonnejší a zároveň by zabezpečili menšiu zraniteľnosť pripojenia.

Koncom roku 2014 nastúpilo do funkcie novozvolené zloženie obecného zastupiteľstva obce. Od tej doby sa podarilo pripraviť a získať v prospech obce niekoľko projektov. Podarilo sa nám dokončiť a schváliť nový Územný plán obce (ÚPD), zaktualizovali sme Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (PHSR), získali sme techniku a pomerne úspešní sme boli i pri získavaní financií z Fondov Európskej únie i štátnych orgánov.

Fondy Európskej únie, to je zvláštna kapitola. Problém je to, že ako štát nemôžeme použiť prostriedky tam, kde by sme ich urgentne potrebovali, ale musíme ich požiť v oblastiach, ktoré nám určia úradníci z Bruselu! Podľa toho sú na Slovensku vyhlasované Výzvy, podľa Výziev môžu byť podávané žiadosti – projekty. Nedá sa jednoducho podať projekt na to, čo potrebujeme, môžeme si podať projekt len v rámci vyhlásených Výziev.

Takže sú vyhlasované rôzne Výzvy na cyklotrasy, vyhliadkové veže, zamestnávania neprispôsobivých skupín obyvateľstva a podobne. Výziev na budovanie či opravu miestnych komunikácií, chodníkov, verejných budov a ostatnej občianskej vybavenosti potrebnej pre bežný život je málo a keď sú takéto Výzvy, je do nich alokovaná malá čiastka financií. Napríklad pre miestne komunikácie cez PRV (Program pre rozvoj vidieka – to je program, ktorý sa týka obcí do 1 000 obyvateľov) bola zverejnená Výzva na konci roku 2015, ktorá bola ohraničená maximálne jednou žiadosťou na obec (jeden projekt) a maximálna suma bola stanovená na čiastku 100 000 Eur vrátane DPH. U nás v obci by sme potrebovali takých projektov minimálne päť – šesť. Projekt sme podali v roku 2016 na cestu do Žrnového pod názvom: „Obnova

miestnej komunikácie – Horná Mariková – miestna časť Žrnové“, všetky podklady boli v poriadku. O tom, že projekt bol úspešný a že sme získali 82 797,44 Eur sme sa dozvedeli v polovici marca 2018.

Túto cestu budeme robiť v letných mesiacoch tohto roku.

Ďalšími problémami spojenými s čerpaním Eurofondov je zložitá príprava žiadosti, zdĺhavosť celého procesu, rozsiahla administrácia, zložitý výberu dodávateľa a zložitý proces niekoľkostupňových kontrol pri samotnej implementácii projektu.

Tieto veci sú dané nastavením procesov z úrovne štátu, v obci ich musíme akceptovať a musíme sa s týmto vyrovnávať! Ani niektoré neúspechy pri podávaní projektov, či žiadostí o dotácie z iných inštitúcií nás nemôžu odradiť od ďalšej snahy získať pre obec finančné prostriedky alebo materiál z prípadnej úspešnej žiadosti.

Pohľad na chodník a oplotenie cintorína po vykonanej úprave

Ing. Miroslav Hamar
Starosta obce

Projekt „Dopravného prepojenia Považsko - Valašského regiónu“ – dosiahnutý stav

O príprave projektu na prepojenie Marikovskej doliny smerom na Moravu sme Vás už informovali. Plán počítal s využitím už existujúcich ciest i s výstavbou úseku nového. Dotknuté boli miestna komunikácia vedúca od štátnej cesty smerom do osady Stolečné, ďalej časť účelovej komunikácie v majetku Mesta Považská Bystrica v úseku Stolečné – Grúnik a zámer bol dobudovať z Grúnika po trase starej lesníckej traktorovej ceste novú cestu až na hranicu katastra s obcou Lazy pod Makytou a ďalej po katastrálnom území Lazov pod Makytou až k horskej chate Portáš. Odtiaľ už prepojenie existuje – je to cesta po hrebeni až do Sedla pod Kohútkou, kde sa dá napojiť na miestnu komunikáciu vedúcu do Nového Hrozenkova (CZ).

Hlavným partnerom projektu bola spoločnosť Mestské lesy Považská Bystrica, to vyplývalo hlavne z vlastníckych práv spoločnosti k pozemkom, na ktorých mal byť projekt realizovaný. Obec a obecné zastupiteľstvo priebežne poskytovali od roku 2011 všetku možnú podpornú spoluprácu a súčinnosť, aby sa zámer prepojenia podarilo realizovať. Stretávali sme sa aj s nepochopením. Zvlášť túto pozíciu zaujalo vedenie **Chránenej krajiny Kysuce (CHKO)**, ktoré obštrukciami a nesúhlasnými stanoviskami donútilo investora v konečnom dôsledku projekt rozdeliť a vypustiť z projektu **úsek III** Grúnik – Portáš. Jedná sa o úsek necelé dva kilometre dlhý, kde momentálne existujú len hlboké koľaje vyjazdené lesnými traktormi. V nich tečúca voda spôsobuje hlbokú eróziu pôdy a táto zväčša ílová pôda je splavovaná až do koryta Marikovského potoka. Dôsledky splavovania eróziou porušenej pôdy môžeme sledovať v podobe tečúcej silno ílovo zakalenej vody pri každom zdvihnutí hladiny Marikovského potoka.

Je k zamysleniu, kam až sú schopné niektoré osoby a organizácie zájsť,

aby jednoznačne prínosný projekt, ktorý by bol užitočný pre široké vrstvy obyvateľov doliny a návštevníkov tejto časti Javorníkov, dokázali znemožniť, poprípade zastaviť jeho realizáciu a to napriek tomu, že na projekt už boli alokované finančné prostriedky a Ministerstvom bol prakticky tento projekt odsúhlasený. Pôvodne bola naň schválená suma viac ako 920 000,- Eur. Argumentácia, že v lokalite sa vyskytuje vzácny motýľ Jasoň chochlačkový sa opierala o záznam z polovice 20. storočia, keď hrebeň Javorníkov slúžil ako pastviny pre dobytok a na dobytkom spasených rastlinách sa tento motýľ naozaj vyskytoval. Dnes sa v týchto miestach vyskytuje sedemdesiat až osemdesiat rokov starý smrekový les, kde o pôvodnom kvetenstve ani nechýrať, nehovoriac už o uvedenom motýľovi. Dalším argumentom z kategórie obštrukcií bolo tvrdenie,

Hotová cesta pod osadou Stolečné

Českej republiky. Projekt sa teda mohol koncom roka 2015 zrealizovať, žiaľ len v oklieštenej podobe. Celkové náklady na realizáciu upraveného projektu dosiahli sumu **582 000,- Eur**.

Projekt by sme chceli v rámci „nových“ pripravovaných Výziev Cezhraničnej spolupráce oživiť a dokončiť podľa pôvodných plánov.

Prepojenie regiónov na obidvoch stranách hrebeňa Javorníkov by bolo i v prípade vylúčenia ťažkej dopravy a s určitým obmedzením dopravy osobnej, prínosom pre rozvoj cestovného ruchu v regióne, zvýšila by možnosť na rozvoj podnikateľských aktivít napojených na cestovný ruch, zvýšila by sa i šanca na vytvorenie nových pracovných miest.

Projekt Multifunkčného ihriska

Multifunkčné ihrisko v centre obce po dokončení

Našej obci sa v roku 2015 podarilo získať od Úradu vlády SR finančné prostriedky na vybudovanie Multifunkčného ihriska. Obecné zastupiteľstvo rozhodlo o umiestnení ihriska v centre obce, na ploche pred budovou Obecného úradu v blízkosti Marikovského potoka..

Stavbu sme realizovali za finančnej spoluúčasti obce. Ihrisko má rozmer 33x18 metrov, po obvode sú inštalované ochranné mantinely, do výšky štyroch metrov sú natiiahnuté ochranné siete. Povrch plochy ihriska tvorí umelá tráva. Inštalované bolo aj umelé osvetlenie, čo umožňuje využívať toto ihrisko i vo večerných, poprípade nočných hodinách. Vstup na plochu je zabezpečený cez uzamykateľné vstupné bránky.

Plocha a umiestnenie čiar je univerzálne, plocha sa teda dá sa využiť pri viacerých druhoch športu. V ihrisku sú osadené bránky na malý futbal, k dispozícii je sieť na volejbal, a tenis. V prípade priaznivej zimy by sa plocha dala využiť ako klzisko, tak sú dimenzované aj mantinely ihriska.

Vzhľadom k tomu, že v našej obci nikdy v minulosti nebola podobná

Budovanie podložia cesty nad osadou Stolečné

plocha k dispozícii, rozhodlo naše obecné zastupiteľstvo o podaní projektu na získanie dotácie. Celkom bolo na Úrad vlády podaných viac ako 900 žiadostí, naša obec bola medzi 100 úspešnými žiadateľmi! K realizácii sme v zmysle zákona, cestou certifikovaného verejného obstarávateľa, organizovali výberové konanie na dodávateľa stavby. Súťaž sa zúčastnili tri firmy, ktoré predložili cenové ponuky. Víťazom sa stala firma SPORT SERVICE s.r.o. Diaková, ktorá predložila najnižší cenový návrh vo výške **75 582 Eur**, za dodržania všetkých požadovaných technických parametrov. Ďalšie firmy predložili ponuky v cenách 86 807 Eur, resp. 93 466 Eur.

Stavba sa realizovala v závere roka 2015. Ihrisko bolo po kolaudácii odovzdané do užívania. Prevádzkovateľom ihriska je Obec Horná Mariková. Správcom ihriska je pani Jana Šikulincová, u ktorej sa prípadní záujemcovia o využitie ihriska môžu o podmienkach informovať a u nej sú dostupné aj kľúče pre vstup.

Vstup pre naše deti do 18 rokov je v dobe do 16,00 hod. bezplatný, tak isto je pre deti nich vstup bezplatný v prípade, že ihrisko nie je využívané platiacimi záujemcami (naši občania nad 18 rokov a cudzí občania). Cena za používanie ihriska je stanovená na sumu 2 Eurá/hod, v prípade využitia umelého osvetlenia 3 Eurá/hod. Športovú výbavu – lopty, tenisové rakety a pod, si každý záujemca musí zabezpečiť sám.

K ihrisku bola v roku 2017 dobudovaná tribúna

Územný plán obce

Tak, ako sme informovali už v minulosti, Obec Horná Mariková pristúpila k spracovaniu nového územného plánu (ÚPD). Nový územný plán obecné zastupiteľstvo schválilo dňa 25.3.2015. ÚPD sme pripravovali za finančného príspevnia štátu, ktorý obci formou dotácie poskytol sumu **6 868,80 Eur**, čo predstavovalo viac ako 50% celkových nákladov na zabezpečenie tohto dokumentu.

V procese prípravy a schválenia tejto dokumentácie sa nám podarilo stanoviť širší rozsah intravilánu obce. Boli vyčlenené nové plochy pre stavby. Pôvodné plochy intravilánu sme navrhli rozšíriť na základe požiadaviek občanov. Popri už uznaných plochách vznikli teda nové plochy pre Individuálnu bytovú výstavbu (IBV) a vznikli aj nové plochy pre Chatovú rekreáciu (CHR), respektíve plochy, kde je možné stavať rekreačné objekty. Celkove bola výmery intravilánu obce rozšírená o cca 95 ha. Rozšírenie intravilánu a vyčlenenie plôch pre stavebné účely je základný právny rámec pre záujemcov o stavbu a samozrejme v prvom rade pre majiteľov pozemkov v týchto lokalitách. Plocha určená k zástavbe má vyššiu cenu, ako plocha mimo týchto lokalít.

V prípade záujmu o výstavbu rodinného domu, alebo rekreačnej chaty je na prípadnom stavebníkovi, aby dokázal presvedčiť osloviť majiteľov pozemkov v danej lokalite, aby si po dohode pozemok kúpil a mohol svoju stavbu po povolení úradmi realizovať. Na druhej strane, je tu možnosť pre majiteľov pozemkov v týchto lokalitách získať predajom teraz poľnohospodársky nevyužívaných pozemkov finančné prostriedky, či už pre úžitok svoj, alebo úžitok svojej rodiny.

Zmenu zaradenia pozemku je možné riešiť aj individuálne a nápomocná môže v tom byť aj obec.

Jeden pokus sme sa pokúšali urobiť v Miestnej časti Pagaňov už v roku 2011. Tu sme oslovili majiteľov pozemkov, kde sme sa snažili nevyužívané a pre stavbu dnes nevyužiteľné plochy, (podielové spoluvlastníctvo, úzke a dlhé parcely, vlastníctvo mŕtvych ap.) získať za paušálnu cenu, aby tieto pozemky prešli do vlastníctva obce, aby ich mohla obec na účely budúcej zástavby pripraviť.

Zámer obce bol formou Zmluvy o budúcej zmluve pozemky odkúpiť, majetkovo usporiadať, geodeticky rozmerať do tvarov stavebných pozemkov a následne odpredať naspäť vlastníkom.

Pre obec platí, že obec nemôže vkladať svoje finančné prostriedky do cudzieho majetku, preto ten odpredaj! Po odkúpení pozemkov by sa bola obec stala vlastníkom a mohla by do „projektu“ - celej plochy vložiť svoje prostriedky na geodetické zameranie, rozparcelovanie plochy na stavebné parcely, plochy by bola nechala zapísať ako stavebné pozemky Správou katastra. Následne by obec bola za cenu výkupu + pomerný náklad na geodetické práce za 1m2 tieto výmery ponúkla pôvodným majiteľom. Hodnota i možnosti využitia pozemkov by boli stúpli. Naozaj v tomto prípade sme sa nestretli s pochopením a tak pozemky naďalej zarastajú burinou a krovím.

I v tomto prípade je možnosť túto činnosť zopakovať! V danej lokalite by mohlo vzniknúť cca 10 – 12 stavebných pozemkov, ktoré v prípade realizácie stavieb by mohli obci značne pomôcť v jej rozvoji, v zastavení úbytku obyvateľstva i v skrášlení tejto časti obce.

Letecký pohľad na centrum obce

Nelegálne stavby

V minulosti na území obce vzniklo množstvo stavieb nelegálne, niektoré doteraz neboli zlegalizované a často nie sú ani geodeticky zamerané. Zlegalizovaná je len tá stavba, ktorá je zapísaná na Liste vlastníctva s prideleným súpisným číslom. Zákon umožňuje legalizáciu starších stavieb na základe ich geodetického zamerania a písomného vyhlásenia majiteľa, že ich stavba bola ukončená pred rokom 1976.

V súčasnosti platí zákon č.50/1996 Zb. Stavebný zákon v aktuálnom znení, kde boli zvýšené i pokuty za prípadné porušenie zákona a realizáciu stavby bez povolenia, teda „**čiernu stavbu**“. Stavebnému povoleniu, alebo ohláseniu podliehajú aj všetky stavebné úpravy, opravy a rekonštrukcie existujúcich nehnuteľností.

Každý občan by sa mal pred tým, než sa rozhodne niečo budovať informovať, čo zákon umožňuje a čo nie. Tieto informácie je možné získať na Obecnom úrade, ktorý je pre občanov a vlastníkov nehnuteľností na území obce aj Stavebným úradom.

Príprava povolenia stavby je legislatívne náročná činnosť, z toho dôvodu je obec členom Spoločnej úradovne. Spoločná úradovňa zastrešuje po stránke stavebných konaní všetky obce v okrese Považská Bystrica, k tomu zamestnáva špecialistov v obore stavebníctvo.

Po podaní žiadosti o stavebné povolenie na obecnom úrade je celá písomná agenda postúpená na Spoločnú úradovňu, ktorá rieši a riadi celý

postup prípravy dokumentácie, vyjadrení dotknutých osôb a organizácií. Po splnení všetkých predpísaných podmienok vydá úradovňa v spolupráci s obcou znenie Rozhodnutia o povolení stavby – tzv. Stavebného povolenia, ktoré na záver podpisuje starosta obce – za stavebný úrad - Obec Hornú Marikovu.

Na stavebnom pozemku sa popri hlavnej stavbe (Rodinný dom, Chata) môže vyskytovať aj tzv. Drobná stavba, ktorá má k hlavnej stavbe doplnkovú funkciu (hospodárska budova, sklad paliva, altánok, oplotenie).

Predpokladom na stavbu v prvom rade je to, že stavebník si musí zistiť, **či sa v danej lokalite vôbec môže niečo budovať**. Budovať sa dá len na plochách, ktoré sú zaradené do intravilánu obce ako plochy stavebné (individuálna bytová výstavba, chatová rekreácia, plochy pre priemyselnú výrobu). **Nie je možné stavbu svojvoľne realizovať na poli, pasienku, či v lese, len preto, že stavebník je tam v lepšom prípade vlastníkom pozemku!**

Zaradenie plochy, teda, či sa plocha nachádza v intraviláne obce sa dá zistiť v ÚPD obce – ten je k dispozícii pre občanov na Obecnom úrade a je zverejnený i na webových stránkach obce www.hornamarikova.sk v záložke Samospráva/Územný plán/Intravilán častí A,B,C.

V schválenom ÚPD je v textovej časti zároveň určené, aké stavby sú na území obce povolené (obrys stavby, tvar strechy, okná ap.).

Ďalším dôležitým predpokladom pri zámere stavby je **vlastnícky vzťah k pozemku**. Stavbu môže stavebník realizovať len na pozemku, ktorého je vlastníkom, alebo má toto právo dané v podobe nájomnej zmluvy podpísanej vlastníkom a zaevidovanej Správou katastra.

Ďalšou dôležitou súčasťou stavebného konania je projektová dokumentácia, vrátane riešenia prístupu, vykurovania, elektroinštalácie, napojenia na zdroj vody, likvidáciu odpadových vôd ap. Predpokladom je, že túto dokumentáciu spracoval projektant s patričnými úradnými oprávneniami.

Súčasťou dokumentácie sú i ďalšie doklady a vyjadrenia inštitúcií a osôb v zmysle Stavebného zákona o ktorých získa stavebník informácie od pracovníčky Stavebného úradu. Až po vydaní Stavebného povolenia a nadobudnutí právoplatnosti tohto povolenia je možné stavbu zahájiť!

Povoľovaciemu konaniu, respektíve ohláseniu podliehajú i drobné stavby – oplotenia, hospodárske budovy, altány, drevárne, kôlne ap. Túto agendu ohlásení rieši samostatne Obecný úrad. Drobnú stavbu je možné povoliť len k hlavnej stavbe! Nedá sa povoliť na poli, či lúke.

Žiaľ v obci máme dosť príkladov i z tejto doby, kedy už sú ľudia vzdelaní a mali by mať aj určité právne povedomie, kedy stavebník zahájil práce bez povolenia, dokonca boli zahájené stavebné práce na cudzích pozemkoch. V prípade zistenia či nahlásenia takéhoto konania musí stavebník počítať s možnými sankciami, prípadne s nariadením stavbu odstrániť, čo hrozí hlavne u stavieb mimo intravilán obce! Sankcie za nepovolenú realizáciu stavieb a jej dodatočné povoľovanie v minulých rokoch dosahovali výšku až 500,- Eur. Môžu to ale byť až tisíce Eur.

Repasácia hasičského vozidla Tatra 148 CAS

Náš Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ) používa vozidlo Tatra 148 CAS. Vozidlo obec v minulosti získala ako nadbytočný materiál zo zásob Armády SR. Technický stav vozidla pri jeho získaní bol zodpovedajúci veku a bežnému prevádzkovému opotrebeniu. V roku 2009 bola na vozidle zničená - zadretá prevodovka. Vozidlo bolo dva roky nepojazdné, nefunkčné!

Na Výročnej schôdzi členov nášho Dobrovoľného hasičského zboru začiatkom roku 2011 sa členovia nášho DHZ rozhodli, že sa pokúsia vozidlo svojpomocne opraviť. Prevodovka bola neopraviteľne zničená a bolo ju potreba vymeniť.

Vhodnú náhradnú prevodovku sme našli a vzápätí dovezli z Mníšku pod Brdmi (ČR). Nebola pôvodná z hasičského vozidla, ale zabezpečovala funkčnosť vozidla vrátane pohonu čerpadla hasičskej striekačky. Hasiči využili svoj um a zručnosť a opravu vykonali v podstate na kolene, napriek tomu boli práce urobené vo vynikajúcej kvalite. Oceniť treba fakt, že opravu vykonali bez nároku na odmenu! O opravu sa zaslúžili hlavne členovia DHZ Marian Gardoň, Igor Kysel a Milan Dériak.

Vozidlo bolo po oprave funkčné, ale do údržby a drobných opráv sme museli neustále investovať. Preto vedenie obce spolu s vedením DHZ uvítali začiatkom roku 2015 Výzvu Ministerstva vnútra na repasáciu – Generálne opravy požiarnej techniky. Pripravili sme projekt s názvom: **„Repasácia požiarneho vozidla Tatra 148 CAS obce Horná Mariková“**. Projekt bol schválený a naša obec bola úspešná! Jednalo sa v podstate o generálnu opravu vozidla s výmenou všetkých poškodených a opotrebovaných častí vozidla vrátane uvedenej prevodovky, pneumatík, kabíny, čerpadla i cisterny na vodu. Práce boli odborne vykonané v Liptovskom Mikuláši firmou, ktorá zákazku na repasáciu požiarneho vozidla na Slovensku získala od Ministerstva vnútra. Hodnota projektu za „zhodnotenie“ nášho vozidla bola **118 033,86 Euro**, táto čiastka bola firme uhradená priamo Ministerstvom vnútra a obec túto hodnotu dostala ako „Dar“, ktorý sme v obci riadne zaradili do účtovníctva.

Vozidlo hasičom a obci do užívania slávnostne odovzdal Minister vnútra Robert Kaliňák.

Úspešnou repasáciou tohto vozidla snaha vylepšiť materiálne zabezpečenie obce z hľadiska požiarnej ochrany a zlepšenia podmienok pre činnosť DHZ neskončila! V roku 2016 sme požiadali o pridelenie vozidla s dostupnosťou aj do vyššie položených častí obce. Toto sa nám v roku 2017 podarilo a bezplatným prevodom sme získali vozidlo **„PV3S – hasičská úprava“** od Krajského riaditeľstva Hasičského

Nelegálna úprava terénu = Čierna stavba

Členovia Dobrovoľného hasičského zboru pri odovzdávaní vozidla po jeho repasácii

a záchranného zboru v Trenčíne. Členovia DHZ plánujú v tomto roku vozidlo vybaviť zariadením pre zásah v odľahlých častiach obce vrátane vезenej zásoby vody, náradia a prostriedkov pre účinný zásah. Vozidlu boli pridelené ŠPZ a môže byť obcou a Dobrovoľným hasičským zborom využívané!

Z obce sme tiež pripravili projekt na úpravu a opravu budovy Hasičskej zbrojnice, na tento projekt sme získali sumu **30 000 Eur**. Práce na oprave budovy HZ budú zahájené na jar 2018.

Pripravili sme aj projekt na získanie ľahkého požiarneho vozidla na podvozku 4x4 kategórie CAS 15 IVECO DAILY.

Daňové priznanie – oznamovacia povinnosť pri nadobudnutí nehnuteľnosti

Jednou z povinností občana voči obci je platenie predpísaných daní a poplatkov za komunálny odpad. Daň je vyrubovaná rozhodnutím starostu obce. Daňovníkom je ten občan, ktorý je vlastníkom nehnuteľnosti v obci, to znamená, že občan vlastní pozemok, dom, má psa, alebo užíva verejný priestor. Pri poplatku za komunálny odpad je daňovníkom občan, ktorý má v obci trvalý pobyt, alebo občan vlastníaci v obci nehnuteľnosť alebo ten kto nehnuteľnosť užíva.

V roku 2017 bolo obcou vyrubených **1120** rozhodnutí na tzv. „štvrdaň“ (pozemok, stavba, pes, verejný priestor). Vyrubených bolo **728** rozhodnutí na poplatok za komunálny odpad a každý štvrtrok je vyrubovaných **13** rozhodnutí na poplatok za komunálny odpad pre právnické osoby.

Najväčšie zmeny sú spravidla pri dani z nehnuteľnosti. Každý občan, ktorý v priebehu roku nadobudol kúpou, darom, alebo dedením majetok, poprípade nájom (nehnuteľnosť, pozemok, alebo stavbu) je povinný do tridsať dní, avšak najneskôr do 31. januára nasledujúceho roku podať daňové priznanie u správcu dane - na Obecnom úrade (oznamovacia povinnosť). Na základe podaného daňového priznania mu obec rozhodnutím vyrubí predpísanú daň, spravidla v termíne do 30.4. Právoplatnosť rozhodnutie nadobudne 15 dní od doručenia. Splatnosť vyrubeného poplatku je do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. V prípade nezaplatenia dane je obec povinná daňovníka na jeho povinnosť upozorniť. Pokiaľ daňovník neuhradí predpísanú daň do termínu stanovenom v tomto upozornení je obec povinná postúpiť k vymáhaniu dane. Spravidla sa pri tom postupuje cestou exekútora.

Obecný úrad i touto cestou oznamuje občanom, že v obci bude zrušený lístkový systém na odvoz komunálneho odpadu, vyvážať sa budú nádoby, ktoré si občania pripravujú na odvoz (postaviť vedľa cesty tak ako doteraz), odvoz bude vykonaný bez ohľadu na počet vývozov za rok.

Dane a poplatky v roku 2017.

Medzi dôležité príjmy obce patrí výber daní a miestnych poplatkov. Obec z takto získaných finančných prostriedkov zabezpečuje mimo iné nočné osvetlenie obce, zimnú údržbu miestnych komunikácií, opravy komunikácií, zber, vývoz a uloženie komunálneho odpadu a podobne.

V obci sa snažíme hospodáriť tak, aby sme nemuseli dane pre obyvateľov zbytočne zvyšovať. **Výška daní ako aj poplatkov za komunálny odpad sa nezvyšoval v obci od roku 2010.** Výber týchto poplatkov sa nám podarilo v posledných rokoch stabilizovať a väčšina občanov si túto povinnosť plní. Každoročne sa ale stretávame i s občanmi, ktorí na túto základnú povinnosť majiteľa nehnuteľnosti či občana zabúdajú!

Ku koncu roku boli dane z nehnuteľností zaplatené na 97 %, poplatok za vývoz komunálneho odpadu bol uhradený na 93 %.

Neporiadníci - Neplatiči boli v zmysle zákona vyzvaní k úhrade svojich nedoplatkov!

Samotné vymáhanie nedoplatkov predstavuje množstvo práce navyše pre zamestnankyne Obecného úradu. Je to práca v podobe písania upomienok, ich balenie a zasielanie, ale spôsobuje to i zvýšené finančné náklady obce na papier, obálky, tonery a poštové známky.

V prípade nerešpektovania ani týchto výziev sme v minulosti pristúpili k vymáhaniu nedoplatkov na daniach a poplatkoch za komunálny odpad cestou exekučného úradu. Exekúcia je vždy drahá, exekútor si už len k výzve pre „neplatiča“ pripočítava svoje náklady a potom sa môže zmeškaná platba pár euro, či desiatok euro predpísaných daní, alebo poplatku za komunálny odpad vyšplhať až na niekoľko sto Eurové náklady, z čoho samotné dane pre obec sú len zlomkom nakoniec zaplatenej sumy. Tu ale treba zopakovať, obec je zo zákona povinná tieto nedoplatky vymáhať a daňovník je zo zákona povinný tieto dane zaplatiť!

Obecný úrad opäť upozorňuje a vyzýva občanov a vlastníkov nehnuteľností, aby si svoje podližnosti voči obci uhradili včas a predišli tak zbytočným nepríjemnostiam!

Vývin finančného hospodárenia obce za rok 2011 – 2017

Rok	Príjmy rozpočtu obce (€)	Výdaje rozpočtu obce (€)	Výsledok hospodárenia (+prebytok / -schodok)	Vrátenie nevyčerpanej dotácie na ZSS (€)	Výsledok hospodárenia (€)
2011	375 047	297 648	+77 399	-	77 399
2012	227 740,33	220 308,48	+7 431,85	-	7 431,85
2013	363 046,01	354 280,59	+8 765,42	-	8 765,42
2014	589 103,59	528 015,59	+61 088	45 879,92	15 208,08
2015	869 060,58	833 232,43	+35 828,15	13 276,60	22 551,55
2016	596 817,48	569 661,16	+27 156,32	4 232,88	22 923,44
2017	707 291,07	686 085,65	+ 21 205,42	2 664,24	18 541,18

Z tabuľky vidieť, že sa nám v obci podarilo za posledné roky zvýšiť objem finančného hospodárenia našej obce jednak na strane príjmov, tak i na strane výdajov. Od roku 2014 je toto navýšenie spôsobené i navýšením rozpočtu obce dotáciou na chod Zariadenia sociálnych služieb čo predstavuje sumu cca 150 000 Eur. Najväčší vplyv na zvýšenie tohto objemu predstavujú získané prostriedky vo forme úspešných projektov, alebo dotácií získaných od Úradu vlády, alebo z rozpočtu ministerstiev. Pozitívom je i fakt, že trvale dosahujeme Výsledky hospodárenia za rok v kladných číslach a táto úspora je pravidelne presúvaná rozhodnutím obecného zastupiteľstva do tzv. **Rezervného fondu**. Z tohto fondu je možné v budúcich rokoch čerpať prostriedky na tzv. **Kapitálové výdaje**, z ktorých môžu byť financované rozvojové aktivity obce, nadobudnutie majetku, spoluúčasť na projektoch, poprípade likvidácia havárie. Táto úspora – „Rezervný fond“ nemôže byť zo zákona použitá na **Bežné výdaje**, medzi ktoré napríklad patria energie, údržba ciest, chod úradu, platy zamestnancov ap.

Projekt “Podpora triedeného zberu komunálnych odpadov v Obci Horná Mariková“

Začiatkom roku 2016 sme v rámci výzvy Operačného programu Kvalita životného prostredia – PO1-SC111 – 2016 10, podali projekt na získanie techniky pre skvalitnenie zberu a nakladania s komunálnymi odpadmi v obci. Za odbornej pomoci externej firmy pre realizáciu projektov EU - Premier Consulting s.r.o. z Komárna – bola spracovaná a pripravená rozsiahla projektová dokumentácia. Projekt bol vyhodnotený Ministerstvom životného prostredia SR ako úspešný!

Celý proces realizácie projektu bol priebežne kontrolovaný pracovníkmi Ministerstva životného prostredia a Slovenskej agentúry životného prostredia zo sekcie Fondov EU. Po splnení všetkých podmienok obec cez Elektronický kontrakčný systém nakúpila techniku, ktorá bude v budúcnosti využívaná obcou hlavne pri zbere komunálneho odpadu.

		
<i>Traktor s čelným nakladačom a príslušenstvom</i>	<i>Traktorová vlečka trojstranný sklápáč</i>	<i>Príves – Nosič kontajnerov</i>
		
<i>Kontajnery objem 5m3 (10 ks)</i>	<i>Nosič kontajnerov s kontajnerom</i>	<i>Drvič konárov za traktor Fudžinar</i>

Súťaž na dodávku techniky vyhrala firma Agrokov Pezinok s.r.o., ktorá predložila najvýhodnejšiu cenovú ponuku. Maximálna výška oprávnených výdavkov po vykonanej súťaži dosiahla sumu **144 200,00 Eur**, pričom spoluúčasť obce činila **7 210,00 Eur**.

V rámci projektu bola pre obec nakúpená táto technika: Traktor Casse 105 IH Farmal, Traktorový čelný nakladač s príslušenstvom (paletovacie vidly a nakladací lyžica), Trojstranný sklápací traktorový príves Pronar, Hákový nosič Charvát (vlečka na prevoz kontajnerov), 10 kusov kontajnerov vaňových o objeme 5,5m³ a Drvič konárov Fudžinar (štiepkovač).

„Čierne“ skládky – nelegálne uložený odpad

Napriek všeobecnému tlaku na ochranu životného prostredia sa nám aj v minulom roku zopakovali prípady že „niekto neznámy“ vyviezol a vysypal „odpad“ – bežný komunálny odpad, ale i nebezpečný odpad do voľnej prírody. **Špatí to! Je to škaredé! Nesmie sa to!!!**

Plasty, sklo, železo, elektronika, nábytok, či starý odev a obuv nemá v prírode čo robiť! V dnešnej dobe je veľkým problémom aj svojvoľné uloženie obvyčajnej kopanej zeminu. Bez ohlásenia a povolenia nie je možné robiť rôzne navážky a zavážky! Celkovo sa tlak na ekológiu zvyšuje a v spoločnosti i našimi občanmi je problém poškodzovania životného prostredia vnímaný podstatne citlivejšie.

Žiaľ na území obce existuje aj niekoľko starých nelegálnych skládok, ktoré sú dlhodobou záťažou! Na ich odstránenie bude potreba tisíce Eur. Tieto skládky vytvorili v minulosti naši občania! Možno bol vtedy taký zvyk, možno nebol dobrý systém zberu! Títo dnes už často nežijúci, nechali nám takto nechcený odkaz, ktorý nás zaťažuje a doslova nám znečisťuje aj po dlhých rokoch prostredie v ktorom žijeme, v ktorom sa pohybujeme. Jedná sa mimo iné o skládky pod osadou Zemanovci, v osade Priesecky, pod osadou Končítokovci, nad osadou Holbovci, dve skládky sú v Žrnovom a sú skládky aj v Udíčke. Takto by sme určite mohli zaradiť viac miest, kde v minulosti končili fľaše, ktoré neboli vykupované, plastové vrecká z mlieka, rádiá, televízory, pračky, obuv, odev, nábytok i stavebný odpad, niekedy dokonca i žiacke knižky aj s menom žiaka.

„Čierna skládka“ po likvidácii a uložení do 7m³ kontajnera

Žiaľ stáva sa i dnes, že niekto „doplní“! O to zarážajúcejšie je to, že po „vyšetrení“ sa niekedy príde na to, že skládku tam vytvoril na prvý pohľad normálny vzdelaný človek, niekedy šikovný podnikavý živnostník, ktorý len chce ušetriť. Ale takto!!! (foto z likvidovanej skládky v potoku nad Vlkovom).

V rokoch 2015, 2016 a 2017 v rámci **Výzvy na likvidáciu nelegálnych skládok** obec opakovane podávala projekt na Ministerstvo životného prostredia na získanie finančných prostriedkov na likvidáciu týchto skládok. Žiaľ zatiaľ sme úspešní neboli. Požiadavky z obcí sú vysoké a financii v štáte je na to málo. Napríklad v roku 2016 z bývalého okresu Považská Bystrica uspela len obec Mojtín a obec Záréčie.

V roku 2016 sme riešili ako nelegálnu skládku - navážku zeminu na Usudíčke vedľa Marikovského potoka, ďalej sme riešili drobný stavebný odpad nahádzaný do potoka v MČ Žrnov pod osadou Macejkov, asi prestavba chaty - odpad bol vysypaný hneď vedľa kontajnera, ktorý tam je

na účel zberu odpadu postavený!? Prečo do potoka, keď je tam kontajner? Ťažko tomu rozumieť!

Tento stav sa zopakoval i v roku 2017, kedy sme opakovane za prítomnosti orgánov polície, zamestnancov ochrany prírody z Okresného úradu životného prostredia riešili navážku zeminu pod osadou Bradelné. V letných mesiacoch zase „neznámy“ páchatel vyviezol pod osadu Stolečné a vysypal do potoka eternit – vlnovec. Túto skládku sme tiež odstránili na náklady obce! Dá sa povedať odstránili za peniaze našich občanov.

Likvidácia odpadu napríklad z potoka je náročná na fyzickú prácu i nákladná čo sa týka financií. I v prípade, že občan nemá finančné prostriedky na likvidáciu odpadu takéhoto druhu je treba využiť zdravý sedliacký rozum! Odpad sa dá vždy zlikvidovať tak, aby nevznikali problémy, ktoré potom rieši polícia a štátni úradníci a v prípade vyšetrenia hrozia vinníkovi vysoké pokuty.

V obci je zavedený dobrý systém zberu komunálneho odpadu. Vývoz je organizovaný každý týždeň. V obci sú rozmiestnené miesta pre zhromaždenie odpadu, pri cintoríne, za budovou obecného úradu, na zastávkach SAD, sú na to určené miesta i v dolinách. Pri väčšom množstve odpadu (prerábka stavby, vypratanie haraburdia pri predaji stavby a p.) sa dá dohodnúť pristavenie kontajnera. Osloviť treba obec a za primeranú úhradu nákladov sa dá takýto odpad z obce odviezť a spracovať. Je potrebné robiť tak, aby sme našim deťom nevytvárali do budúcnosti záťaž v podobe „čiernych“ skládok v lese, v podobe horských potokov plných skla, plastu či azbestu.

Klienti a zamestnanci zariadenie počas vystúpenia heligónkarky Vlasty Mudrikovej

aj z iných miest. a dedín ako napr. Ilava, Dubnica, Lednické Rovne, Košeca, Lednica, Trenčín i Košice Naše ZSS má pridelené vlastné IČO – má vlastnú právnu subjektivitu, funguje na báze vlastného rozpočtu, ktorý pozostáva z úhrad klientov a z dotácií Ministerstva práce soc. vecí a rodiny. Úhrada klienta je k dnešnému dňu 340,50 € mesačne a doterajšia dotácia na 1 klienta od štátu - z Ministerstva sociálnych vecí a rodiny bola 320 €, mesačne.

Z týchto financií, teda 660,50,- Eura na mesiac a klienta nie je jednoduché udržať chod a prevádzku zariadenia. Vedenie zariadenia i kolektív zamestnancov ZSS, ktorý je tvorený 20 zamestnancami sa snaží pracovať maximálne efektívne a hospodárne.

Odkedy je ZSS v pôsobnosti obce, podarilo sa nám zrealizovať mnohé vylepšenia. Medzi ne patrí: uzatvorenie areálu dvora, vrátane vybudovania zasúvacej a uzamykateľnej brány. Upravený bol chodník pri štátnej ceste, na tento projekt vybavila finančné prostriedky obec. Ďalej sa nám podarilo v spolupráci s obecným úradom rozšíriť kapacitu ubytovania vytvorením izby s tromi lôžkami. Taktiež za pomoci pracovníkov obecného úradu Martina Babečku, Štefana Bakalu i pracovníkov na drobných pomocných službách z radov nezamestnaných sme urobili ďalšie úpravy uľahčujúce život klientom i personálu ako boli prestavba kúpeľne pre klientov, vybudovanie šatne so sprchovacím kútom pre zdravotný personál. Veľmi potrebným pre zariadenie bolo vybudovanie parkoviska pred ZSS, ktoré slúži jednak zamestnancom, ale i návštevníkom. Po vybudovaní kotolne na drevené peletky výrazným spôsobom poklesla spotreba elektrickej energie. V tejto súvislosti bolo vybudované i nový prívod elektrickej prípojky pre napojenie zariadenia na rozvod elektrickej energie.

Pre klientov bola vybudovaná vlastná záhradka, kde si môžu v rámci využitia voľného času sadiť svoju vlastnú zeleninu. Tu je na mieste poďakovať páňovi Ľubomírovi Kožúrikovi, ktorý túto záhradku, ale i mnohé iné práce pre zariadenie urobil sponzorsky. Podľa požiadaviek na bezpečnosť boli vymenené niektoré dvere za protipožiarne dvere, čo si tiež vyžiadalo značné náklady. V roku 2017 sa podarilo z vlastného rozpočtu vymeniť 7 okien na izbách klientov za nové plastové okná. Pre lepšiu manipuláciu s ležiacimi klientmi bol zakúpený elektrický zdvíhač. Môžeme sa pochváliť aj zmodernizovanou kuchyňou, nákupom nového el. sporáka, škrabky a umývačky riadu. Pri tomto postupnom vylepšovaní stavu sa vedeniu zariadenia darí oslovovať sponzorov, medzi tých, ktorí prispeli patria firma MSM, Hartman, Jaroslav Pecík s manželkou z Dolnej Marikovej. Za takúto pomoc sme vďační. Tak isto sponzorsky je poskytnutá služba internetového pripojenia vďaka firme PlayMax, s.r.o. Považská Bystrica. Od apríla 2015 máme v ZSS bezpečnostný systém, práce pri jeho zapojení a spustení do prevádzky vykonal sponzorsky pán Ivan Bakalík.

Do budúcnosti vedenie Zariadenia sociálnych služieb plánuje vymeniť ostatné okná aj dvere, natrieť a obnoviť strechu, v neposlednom rade je potrebná realizácia čističky odpadových vôd, nakoľko súčasný systém vývozu fekálií a odpadových vôd je finančne náročný.

Čo sa týka poskytovania služieb našim klientom, vedenie ZSS i odborný personál sa snaží poskytovať tieto služby na zodpovedajúcej odbornej a profesionálnej úrovni. Poslaním nášho zariadenia je poskytovať sociálne služby v zmysle zákona o sociálnych službách ako súčasť sociálnej politiky Obce Horná Mariková. Od 1. januára tohto roku má ZSS registráciu ako Zariadenie pre seniorov.

Zdravotnú starostlivosť našim klientom zabezpečuje MUDr. Jurčák z Dolnej Marikovej a taktiež Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti RADOS Považská Bystrica. Naše ZSS úzko spolupracuje aj s PhDr. Yvetou Juššikovou, PhD, zo Spoločnej úradovne, ktorá operatívne posudzuje klientov a následne vydáva rozhodnutie pre odkázanosť na sociálnu službu, bez ktorého by sme klienta nemohli prijať.

Klienti s ohľadom na ich zdravotný stav majú možnosť venovať sa a podieľať sa na rôznych aktivitách. V ZSS sa pravidelne organizujú kolektívne spoločenské udalosti ako posedenia k Fašiangom, MDŽ, Dňu Matiek, Mikulášovi, Vianociam, organizujeme pre klientov taktiež programy a vystúpenia folklórnych skupín, detí z MŠ a ZŠ z Dolnej Marikovej. Našich klientov často potešia aj vystúpenia našich harmonikárov z FS Žrnovan: Adriána Hanuliaka a Ivana Levčíka, taktiež Detský folklórny súbor Studnička pod vedením Mgr. Vladimíra Martikáňa. Máme vlastnú webovú stránku, <http://www.zssobcehornamarikova.estranky.sk/>, kde pravidelne vkladáme fotografie z rôznych kultúrnych akcií, terapií, či prác našich klientov. Obyvatelia zariadenia v rámci pracovnej terapie vyrábajú aj rôzne vlastné výrobky. Niektorí svojimi výrobkami prezentovali naše zariadenie aj medzi remeselníkmi počas konania XXV. ročníka Marikovských folklórnych slávností v júli 2017.

Jedinečnosť nášmu zariadeniu dodáva kaplnka, v ktorej sa každú nedeľu a v sviatky konajú bohoslužby. Na ktoré sa klienti tešia a pripravujú, za takto podanú nádej a útechu v tejto podobe sme vďační nášmu vdp. farárovi Milanovi Kováčovi.

Víziou nás ako vedenia je zabezpečenie takého prostredia, ktoré podporuje čo najvyššiu mieru sebestačnosti a autonómie klienta a zároveň poskytuje odborne správne a bezpečné služby. Zároveň chceme dosiahnuť trvalú udržateľnosť chodu zariadenia i v ďalších rokoch.

Spracovala: Ing. Anna Hanuliaková, riaditeľka ZSS

Zariadenie sociálnych služieb Obce Horná Mariková

Rozhodnutím Obecného zastupiteľstva bolo Zariadenie sociálnych služieb na Pagaňove začiatkom roku 2014 prevzaté od Trenčianskeho samosprávneho kraja pod zriaďovateľskú pôsobnosť obce.

Bol to nevyhnutný krok! Chceli sme takúto službu pre našich i cudzích občanov zachovať, zároveň sme chceli zachovať i pracovné miesta zamestnancov. Za tento „počin“ bola obec ocenená získaním prestížneho ocenenia „**Oskar bez bariér za rok 2014**“, kedy vo finále súťaže uspela v súboji s mestami Žilina a Banská Bystrica.

V súčasnosti Zariadenie sociálnych služieb obce Horná Mariková (ZSS) poskytuje sociálne služby 39 klientom, a to nielen z Marikovej a blízkeho okolia, ale

Využitie priestorov Kultúrneho domu

Vraciame sa k štatistike využívania priestorov sály Kultúrneho domu. Využitie sály Kultúrneho domu do roku 2012 bolo sporadické, zväčša pri karoch, zriedkavo pri iných akciách. Chýbala možnosť prípravy stravy, chýbali úložné priestory, interiér pôsobil schátrano!

Tieto priestory sme začali dobudovávať v roku 2012 prestavbou časti átria na kuchyňu a miestnosť pre činnosť spoločenských organizácií. Postupne za pomoci získaných finančných prostriedkov a pod gesciou poslancov obecného zastupiteľstva boli v sále Kultúrneho domu vymenené garníže a záclony, Zakúpený bol nový kuchynský riad, príbory, sklo, ohrusy. Postupne boli doplnené do výbavy kuchyne dve rúry na pečenie, nová chladnička s mrazničkou a posledným pomocníkom sa stala automatická umývačka riadu.

V roku 2015 obec na základe žiadosti vedenia a členov Folklornej skupiny Žrnovanka súhlasila s rozšírením ich klubovne. Práce členovia skupiny so zamestnancami obce riešili svojpomocne, hlavný remeselný podiel na týchto úpravách mali Martin Babečka, Marian Gardoň, Igor Kysel a František Lúčan. Týmto úpravami síce došlo k zmenšeniu vstupnej chodby pred sálou KD, ale výrazne sa zlepšili podmienky pre činnosť členov folklórnej skupiny počínajúc uložením vybavenia, krojov, nástrojov, zlepšili sa možnosti na prezliekanie i pre návštevy.

V roku 2016 sme pristúpili k rekonštrukcii sociálnych zariadení v priestoroch Kultúrneho domu, kde sme rozšírili počet kabínok a skvalitnili vybavenie priestoru mimo iné i zavedením teplej vody do ženskej časti sociálnych zariadení.

Počet akcií po týchto úpravách stúpol. Ide o rôzne akcie organizované spoločenskými organizáciami, ale i našimi občanmi. Sú to prevažne

Pohľad na zrekonštruované pánske sociálne zariadenie

o oslavy výročí, spoločenské a kultúrne akcie, kary, a p. Je možné odslavovať nárast počtu využitia sály Kultúrneho domu v súvislosti s vybudovaním kuchyne a zlepšením vybavenia. V roku 2010 bola sála využitá dohromady 10x, v roku 2011 26x, v roku 2012 už 44x, v roku 2017 sa konalo celkom 38 takýchto akcií, akcií s využitím priestorov Kultúrneho domu. Najviac akcií sme zaznamenali v roku 2015 celkom boli priestory za rok využité 47 krát. Za sledované obdobie sa tu konalo 296 podujatí, z toho 80 krát sa jednalo o oslavu narodenín, či výročia, 58 akcií organizovala obec, konalo sa tu 47 karov, 12 svadieb, 9 krstov, 19 krát sa jednalo o akciu Folklornej skupiny, konali sa 4 predajné akcie a celkom bolo ďalších 71 rôznych akcií s využitím týchto priestorov.

Naďalej platí že termín použitia sály kultúrneho domu, klubovne, alebo kuchyne si treba dohodovať na obecnom úrade. Za použitie priestoru bola stanovená sadzba pre letné a zvlášť pre zimné obdobie (nevyhnutnosť vykurovania priestoru = palivo + plat kuriča), spotrebu elektrickej energie v kuchyni si každý záujemca zaplatí len za skutočne spotrebované kilowatthodiny, ktoré je možné odčítať na samostatnom elektromere v priestore kuchyne. Prenájom riadu, skla a vybavenia je v cene.

XXV. ročník Marikovských folklórnych slávností

Už jubilejný XXV. ročník Marikovských folklórnych slávností sa konal v nedeľu 16. júla 2017. Naše folklórne slávnosti patria k úspešným a vyhľadávaným podujatiam nielen pre obyvateľov Marikovskej doliny, ale aj pre širokú odbornú a laickú verejnosť regiónu Považia, ale i iných lokalít Slovenska a Moravy. Priaznivé počasie v tento deň prilákalo viac ako 2500 návštevníkov, aby sa nadvýšili jedinečnej atmosféry folklóru, ľudových piesní a tancov ako aj ukážok remeselných činností. Potešilo nás počasie, obzvlášť preto, že si všetci pamätáme ako nám v roku 2016 neúprosne pršalo počas celého dňa. Počasie je prvým predpokladom vydaní akcie takéhoto rozsahu!

Folklórne slávnosti v roku 2009

Vystúpenie folklórneho súboru v roku 2017

Pred štvrtstoročím vznikla na podnet vtedajšieho starostu obce Františka Máčka myšlienka na prezentáciu folklórnych zvykov nášho regiónu a sme radi, že sa tradícia slávností nielenže zachovala podnes, ale časom priniesla mnohé novinky a zlepšenia. Po privítaní domácej folklórnej skupiny Žrnovanka sa postupne predstavili Detský folklórny súbor Podžiaranček pásmom hier NA ZÁHUŇÍ, Detský folklórny súbor Mladosť z Považskej Bystrice pásmom HRNCOVÝ. V programe ROK NA DEDINE – si mohli diváci postupne pozrieť viaceré tradičné zvyky obcí regiónu. Folklórna skupina Limbora z Prečína predstavila fašiangový zvyk z Prečína *Chojenie po kláče*, - *slamený dzedo a baba* v uliciach Prečína (obdobie našich „Babiárov“). Folklórna skupina Podžiaran z Papradna nás vtiahla do atmosféry veľkonočných

príprav, keď dievčatá zdobili jedľovú vetvičku mašľami z krepového papiera a chodili s ňou na Kvetnú nedeľu vinšovať po domoch, za čo dostali vajíčka, aby mali čo dať šibačom a spievali si pri tom pieseň „Príšol Pán Boh z jaslíček do Jeruzaléma“. Tiež pri tom nosili so sebou handrového panáka – Emíla. Naša folklórna skupina Žrnovanka nás vtiahla do atmosféry domácnosti, kde rodina rieši prípravu sobáša, na ktorý už nezostáva veľa času, treba rýchle stihnúť PYTAČKY a vychystať svadbu ako sa patrí v Hornej Marikovej. Dožinky divákovi priblížila folklórna skupina Ledničanka z Lednice.

Počuť bolo piesne mladej nevesty pred odchodom na sobáš, spev mládenčov a ich milých, keď mládenci rukovali na vojnu. Pri niektorých podaniach doslova celý amfiteáter stíchol a divákovi až husia koža na tele v úžase naskakovala...

Pre folklórny súbor Bystričan z Považskej Bystrice choreograficky spracoval v roku 1982 František Máček známu pochôdzku obcou na prelome starého a nového roka – BABIARI. Potancovali, pošpásovali a rozihrali žilky týmto známym marikovským zvykom v scénickom spracovaní, ktoré v tejto podobe odznelo na doskách amfiteátra po prvýkrát.

Po skončení tejto časti programu – starosta obce Ing. Miroslav Hamar odovzdal ocenenia obce zaslúžilým významným členkám Folklórnej skupiny Žrnovanka: Viere Braciníkovej, Helene Žiačikovej, Sidónii Panákovovej a Júlii Hehejlikovej za ich dlhoročnú činnosť v skupine a zachovávanie tradícií obce.

Program pokračoval vystúpením Fsk Hájiček z Chrenovca a Folklórnych súborov Považan a Vršatec z Dubnice nad Váhom. Vrcholným umeleckým zážitkom pre divákov bolo vystúpenie Jána Ambróza a Ľudovej hudby Borievka.

Hudobnú produkciu pred kultúrnym domom pred zahájením folklórnych vystúpení zabezpečovala dychová hudba z Horného Lieskova.

Do organizácie a prípravy slávností boli zapojení všetci pracovníci obecného úradu, poslanci obecného zastupiteľstva, obecný kontrolór i dlhodobo nezamestnaní občania, ktorí pracujú na obci na menších obecných službách. Ďalší organizátori zabezpečovali prípravu a výdaj stravy (340 obedov, 210 večerí), reguláciu dopravy, predaj vstupeniek, predaj špeciálnej marikovskej kuchyne, predaj občerstvenia, zdravotnú a protipožiarnu službu. Celkom sa organizácii a zabezpečeniu slávností venovalo viac ako tridsať ľudí.

Všetky náklady na pokrytie tejto akcie boli uhradené z prostriedkov získaných od sponzorov a výnosu za predané vstupenky. Sponzorský bolo podujatie podporené dotáciou od Trenčianskeho samosprávneho kraja a z Oblastnej organizácie cestovného ruchu Horné Považie.

Folklórna skupina Žrnovanka

Život v Marikovej bol ťažký, no napriek tomu a možná, že práve vďaka tomu tu žili veselí ľudia. Zachovalo sa tu veľa piesní a zvykov, ktoré v súčasnosti prezentuje folklórna skupina Žrnovanka. Jej predchodcom bola ženská spevácka skupina ktorá vznikla v r. 1976, pod vedením pani Agneši Šikulincovej.

Skupina sa postupne sa rozšírila o mužskú časť a v r. 1984 prijala skupina terajší názov. Ešte v tom istom roku členovia skupiny realizovali výskum zameraný na zaznamenanie pôvodných piesní, zvykov a tancov v obci. Hlavne od pamätníkov, starších ľudí i niektorých rodákov žijúcich mimo obec získali mnoho cenného materiálu, ktorý doteraz využívajú pri tvorbe zvykoslovných pásiem. Zo získaných podkladov vznikli postupne pásma Drapačky, Vohľady, Máje, Kosenie trávy, Dožinky, Dorábanie chleba, Bylinky, Po- sedzenie na podváľke, Kršćenie, Na posedzení u Fúsvón, Pytačky, Regrúci idú...a iné. Dodnes sa ozýva spev Betlehemcov na Vianoce, aj Babiárov na prelome starého a nového roka, či veľký plač pri pochovávaní drnbasy na konci fašiangov. Skupina má vo svojom repertoári piesne svadobné, kršćenarske, žartovné, ľúbostné, pracovné, regrútske. Členovia skupiny v svojich vystúpeniach prezentujú aj tance ako Babiarsky, Židovka, Ani tuto ani tam, Na panskej roli, Šmýkaná, Drobikaná a veru aj Zverčí tanec. Folklórna skupina Žrnovanka a jej členovia reprezentujú našu obec na folklórnych súťažiach, rôznych slávnostiach doma i v okolí. Skupina a jej činnosť je neodmysliteľnou súčasťou Marikovských folklórnych slávností, ktoré by bez mužskej piesne Marikovská brána – nemohli snáď ani začať.

Okrem množstva vystúpení v okolitých obciach skupina účinkovala na slávnostiach v Detve, Strážnici, Myjave, Mníchovej Lehotě, Bzenci na Morave, pravidelne sa zúčastňuje na Stretnutí ľudí dobrej vôle, ktoré sa každoročne koná na Kohútke v deň sviatku Cyrila a Metóda.

Folklórna skupina pripravila a vydala vlastné CD s názvom „Marikovská brána“. Členovia skupiny počas svojho pôsobenia vystupovali a nahrávali pre Slovenský rozhlas a televíziu v programe Koledníci idú, účinkovali v programe Človek a maska, úspešní boli v obľúbenej Kapure, ich piesne zneli z rádia Regina a iných médií.

Členovia Folklórnej skupiny sa pravidelne stretávajú pri nácvikoch, organizujú svoje vlastné akcie a často je ich umenie spštením súkromných osláv, či odčepčovaní neviest na svadbách.

Vedúca Folklórneho súboru Ľubica Kyselová

Základná organizácie Jednoty dôchodcov v Hornej Marikovej

Jednota dôchodcov Slovenska je občianske hnutie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. Organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) v Hornej Marikovej bola založená v roku 2008. Tento rok si pripomenieme teda 10. Výročie jej činnosti. Na ustanovujúcej schôdzi bol zvolený výbor, ktorý si za predsedu zvolil pána Alexandra Adamčíka.

Naša organizácia je samostatná právnická osoba s právnou subjektivitou. V cieľoch organizácie je vytvárať podmienky na realizáciu

Pohľad na plochu pred Obecným úradom počas slávností

Časť členov Žrnovanky pred vystúpením na MFS v roku 2016

Príprava občerstvenia na športovom dni

*Nástup súťažiacich družstiev na športovom dni družstiev z doliny
a z Považskej Bystrice v našej obci*

podujatie vysielajú družstvá všetky obce okresu i organizácie z mestských častí Považskej Bystrice, účasť družstiev je pod vedením starostov obcí. V roku 2017 sa uskutočnil už 4. ročník. Olympiády sa zúčastňujú zo vzduchovky, streľba z luku, hod guľou, strieľanie penáľt, hod loptou na basketbalový kôš, hod loptičkou na cieľ a beh z fúrikom. Hneď v prvom ročníku sme sa z 23 súťažiacich družstiev umiestnili na peknom druhom mieste. Naši zástupcovia sa každý rok pravidelne umiestňujú na stupňoch pre najlepších o čom svedčí i zbierka diplomov, pohárov a medailí za umiestnenie. Medzi najlepších patrili Jozef Zemančík, Lýdia Štrichelová, Miroslav Papradňaník, Bohuslava Zemníčková a ďalší. Opakovane sa naši členovia zúčastnili bowlingových súťaží dôchodcov v Považskej Bystrici i v Žiline.

V spolupráci so starostom obce pripravujeme na deň 12. apríla 2018 zájazd na výstavu do Trenčína (zahrada, včely, poľovníctvo), záujemci sa môžu prihlásiť u členov výboru.

Členstvo v našej organizácii je dobrovoľné. Podmienkou vzniku je prihláška za člena a zaplatenie členského príspevku, na základe ktorých bude vystavený členský preukaz. Člen sa môže zúčastňovať všetkých organizovaných akcií. Radi medzi sebou privítame nových členov!

autor: *Predsedička ZO JDS Horná Mariková Lýdia Štrichelová*

záujmov starších občanov – dôchodcov. Výbor úzko spolupracuje s obecným úradom, obecným zastupiteľstvom i s orgánmi štátnej správy. Výbor sa snaží viesť svojich členov k vzájomnej pomoci, stretávaniu sa, pomáha vytvárať možnosti sebarealizácie. Ako organizácia sa podieľame na organizovaní rôznorodej činnosti hlavne podporujeme kultúrno-spoločenské aktivity.

V roku 2008 sme zorganizovali aj prvé stretnutie heligónkarov v Hornej Marikovej, ktoré sa rokmi stalo obľúbeným podujatím nie len staršej generácie z našej obce, ale obľubujú a zúčastňujú sa ho ľudia zo širokého okolia. Tradíciu plánujeme udržiavať naďalej.

V roku 2009 bola za predsedu zvolená pani Mária Paceková. V dnešnej dobe vykonáva funkciu predsedu Lýdia Štrichelová. Výbor pracuje v zložení Lýdia Štrichelová, Mgr. Stanislav Priesečan, Bohuslava Zemančíková, Sidónia Panáková, Júlia Hehéjliková, Ľudmila Galčíková a Mária Šopincová.

Činnosť organizácie je naozaj bohatá. V spolupráci s Obecným úradom sú pravidelne organizované viaceré akcie ako posedenia ku Dňu matiek, každoročné stretnutie v rámci Mesiaca úcty k starším spojené vždy s chutným občerstvením a kultúrnym programom. Zorganizovali sme posedenia k MDŽ, či dokonca pri príležitosti sviatku Sv. Valentína.

Výbor pre záujemcov zorganizoval zájazd na hrad Červený Kameň spojený s husacími hodmi v Slovenskom Grobe. Členovia sa zúčastnili zájazdu do Stupavy a Šároviec. Veľmi dobrá je spolupráca so ZO JDS Dolná Mariková, kde medzi členmi je viacero ľudí s koreňmi v Hornej Marikovej. Opakovane sme spoločne pripravili posedenia spojené s „opekačkami“ v areáli nášho skanzenu.

Výborných výsledkov ako organizácia dosahujeme i na úrovni okresu, kde sa pravidelne zúčastňujeme „Olympiády seniorov“.

Olympiádu zastrešuje pravidelne olympionik Jozef Golonka. Na toto Olympiádu zastrešuje pravidelne olympionik Jozef Golonka. Na toto deväťčlenné družstvo. Súťaží sa v disciplínach: Beh ženy a muži, streľba

Športový deň - Súťaž v premieňaní penáľt

Projekt Marikovská dolina – Dolina Povestí

Ako obec sme sa zapojili i do projektu Marikovská dolina – Dolina povestí. V projekte sú zapojené obce z celej doliny, projekt by mal prispieť k rozvoju turistiky i zvýšiť záujem obyvateľov o vlastné dejiny. V našej obci sme pripravili štyri tabule s povestami, ktoré spracoval Štefan Meliš z Papradna, tieto tabule budú nainštalované v mesiaci apríli. Jedná sa o povesti: **Zakliata hora**, je to povesť spájaná s vrchom Papradňanovský žiar nad osadou Pagaňov, (tabuľa s povestou bude umiestnená v čakárni SAD na Pagaňove), **Kamenný kôň na Suchovrchu**, táto povesť je spájaná s vrchom Suchovrchu nad osadou Zemanovci (tabuľa bude umiestnená v čakárni SAD na Modlatíne). Ďalšou povestou je povesť **Udička**, tabuľa logicky bude umiestnená na autobusovej zastávke na Us Udičke. Štvrtú tabuľu s povestou **Skala na ktorej spočinula smrť** plánujeme umiestniť pri prístupovej ceste do osady Stolečné.

Legenda o Orgoňovej Kýčere - povesť

V knihe Kráľ Matej pod Manínom v ktorej autori Štefan Meliš a Mgr. Stanislav Muntag zozbierali a spracovali viaceré staré povesti a legendy z Marikovskej a Papradňanskej doliny. Jedna z nich je veľmi zaujímavá povesť – „Tajomstvo Orgoňovej Kýčery“. Tento vrch je so svojou výškou 961 m jedným z najvyšších vrchov Javorníkov. Na vrchol Orgoňovej Kýčery sa je z obce možné vystúpiť viacerými chodníkmi vedúcimi dolinami Rovňanského, alebo Modlatinského potoka. Tieto prístupy sú popri starých cestách miestami lemované starodávnymi kamennými múrmi, vedú cez osady v ktorých sa ešte kde tu dajú vidieť pôvodne drevenice so sedlovými strechami a podlomenicami, malými oknami a z kameňa murovanými klenbovými pivnicami. Tu je povesť:

Hlboko v lone Javorníkov, neďaleko hradby hlavného hrebeňa, týči sa rozložitý vrch samotár, široko rozkošatený, obklúčený príkrymi zrázmi, čo padajú do tesných rászoch Marikovskej a Papradnianskej doliny. Na slnečnej strane kopca zahŕňa sa do jeho pazúch dolinka Rovné. Prečo ju tak nazvali, keď rovného miesta v nej sotva nájdete? I na to je odpoveď a povest' ju pozná, ale o tom na inom mieste. Na samom konci Rovného je nevelká osada Orgoňovce, zopár drevených chalúp učupených pod rozložitým chrbátom Orgoňovej Kýčery. Majú Orgoňovce v pamäti všelijaké časy, i tie pradávne na úsvite dejín, keď nové, mocné náboženstvo podmaňovalo si mestá a dediny silou kríža a meča, lásky i násilia.

Starý Orgoň bol jedným z posledných uctievačov pohanských modiel v našich končinách. Znovito vzdoroval novým poriadkom, do posledného dychu sa pridŕžoval viery svojich otcov.

- Orgoň, Orgoň, Bohu sa nedá vzdorovať! - karhali ho zavše priatelia, ktorých mal stále menej.

- Ani kráľovi! - dodali podaktorí.

Kým kraj na sever od Trenčianskeho hradu bol sčasti územím nikoho, sčasti pod nadvládou poľského Boleslava Chrabrého, ktorý si narýchlo podmanil územie rozpadnutého Nitrianskeho kniežatstva až po Dunaj, vládali Orgoň a jemu podobní vzdorovať presile novej viery a jej šíriteľov - nových kňazov, biskupov, vladykov, ktorí si osvojili nové poriadky a snažili sa presadiť ich vo svojich dŕžavách. Po smrti chabrého a násilného dobrodruha Boleslava sa však jeho krehká ríša rozpadla ako domček z kariet a južní mocnári - nástupcovia slávneho kráľa Štefana - krok za krokom pozdĺž Váhu rozširovali svoje panstvo.

Pre Orgoňa a jeho spoluvercov nastali zlé časy. Darmo vzývali svojich božských ochrancov - hromovládneho Perúna, zavalitého Velesa s volskou hlavou, slnečného Svaroga, víťazného Svantovíta. Darmo vzdávali hold krásnej Vesne, ba i chladnú Morenu zaklínali, aby zoslala smrť na ich prenasledovateľov. Kedysi mocné božstvá boli odrazu akoby hluché a slepé, ochromené silou akéhosi cudzieho trojhlavého Boha, ktorý nemal ani podobu, nikto nevedel, ako vyzerá, ba vraj umrel kdesi na kríži a teraz si podmaňuje celý svet. Kto sa mu nepoddal, nedal sa pokrstiť, neodváždal desiatky cirkvi, toho kňazi nového náboženstva prekliali. Vladár ho vyhnal z pôdy, ktorú obrábal.

Ale Orgoň bol tvrdá kotrba. Radšej sám odišiel. Sotva jari vyniesli Morenu a uctili si symboly večne mladej Vesny, vystrojil sa i so svojou družinou, s hŕstkou verných starým bohom, zbalili, čo mohli, vyhnali dobytok z ohrád a vydali sa v ústrety neznámy osudom. Hlboko v horách, v doline pod Javorníkom, neďaleko hraníc Českého kráľovstva, naďabili na divoké územie nikoho, nevládnu pustatinu prostred lesov na úpätí strmého kopca, čo široko-daleko vyčnieva nad ostatné.

Tu sa usadili. Vyklčovali prales, vypálili húšťavy kriačia, aby získali pasienky pre dobytok. poorali strmé svahy na južnom úpätí kopca a zasiali obilie. Prostred hôr založili osadu - Orgoňovce. V doline na druhej strane vysokého vrchu stál posvätný háj s ošarpanými drevenými sochami staroslovanských božstiev. Na okolí boli roztrúsené osadnícke usadlosti iných starovercov. Na holom temene kopca stálo prastaré obetné miesto. Orgoňovci tu postavili obrovský ražeň a nastokli naň najkrajšieho vola. Starý žrec viedol obetný obrad. Obetovali Perúnovi, aby ich chránil, i Velesovi, aby im doprial úrodu.

A bohovia zhovievavo zhladli na ich obeť. Jarné dažďe zvlažili pole, slnečný Svarog sa teplom oprel do južnej stráne a vyhnal obilné stebľa do výšky. Koncom leta žltnúce klasy oťaželi zrnom. Orgoňovci sa tešili z dobrej úrody a z vďaky za ňu obetovali bohom. Žišli sa na posvätnom mieste, na vrchole kopca, slávili ukončenie žatvy a spievali starobylé piesne.

Takto prežili mnoho rokov v ústraní, v drsnom lone hôr. Lenže nové poriadky nezadržateľne prenikali všade, i do pustých horských dolín. Misijní kňazi prišli spolu s vyberačmi daní. Poslal ich vladyka, ktorému pán Trenčianskeho hradu prideliť pohraničné územie na severe svojej dŕžavy. Kráľovi, sídlacemu kdesi na úrodných rovinách za Dunajom, záležalo na upevnení hraníc tej veľkej ríše, ktorú nedávno kočovné, čerstvo pokresťančené maďarské kmene založili na troskách staroslávneho Nitrianska. Celý okolitý svet sa postupne podroboval novým poriadkom, aké so sebou prinášala cudzia viera. **V chrámoch nového náboženstva neznámu rečou vzývali neznámeho boha a jeho kňazi učili ľudí akémusi neznámemu písmu, ktorému vraj rozumie celý svet.**

Lenže Orgoň tomu písmu, všetkým tým novým poriadkom nerozumel a rozumieť nechcel. Vyberači daní im vzali desiatu časť úrody pre vladára a ďalšiu desatinu pre kňazov nového náboženstva. Orgoň planul hnevom a mimovoľne siahol po meči, čo sa mu hompálal okolo pásu. Lenže vyberačov daní sprevádzala družina po zuby ozbrojených vojakov. Ako vzdorovať takej presile? Vybral sa Orgoň na druhú stranu kopca, do ošarpanej chatrče, v ktorej sa pred svetom nepravíkov ukrýval starý žrec.

- Otče, poraď mi. Už aj moji najbližší sa odo mňa odvracajú. Dnes ma donútili zaplatiť dávku kňazom, čo obracajú ľud na cudziu vieru.

Žrec mlčky pokyvkval hlavou.

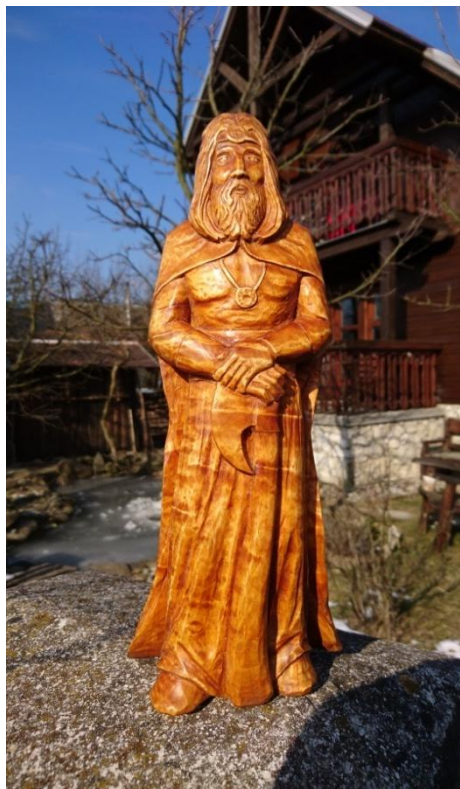
- Dole v Pagaňove už nenájdete nikoho, čo by nezradil našu vieru! - pokračoval Orgoň smutne. - Moja milovaná Lesana zaľúbene hľadá na mládenca od Hehejvov. A tí veru už tiež opustili vieru svojich otcov... Ostali sme sami.

Žrec mlčí, pokyvkáva šedivou hlavou a uprene hľadá na bujné stromy posvätného hája, čo si tíško šumia svoju večernú pieseň. Orgoňovi sa zdá, že na vráskavom, vetrom ošľahanom líci staručkého kňaza sa zaleskla slza.

- Otče, povedz mi, kde sú naši mocní bohovia, keď nezasiahnú? Prečo Perún neskára našich nepriateľov, keď rúcajú jeho obetiska? Nás, čo sme mu verní, bleskom navštívi, úrodu nám spáli, a ich nepotresce?

Žrec opäť mlčky pokyvkáva hlavou, akoby sa bál vysloviť odpoveď, ktorú tuší.

- Kam odišli naši bohovia? - dobiedza Orgoň neúnavne, pýta sa sám seba, bohov sa pýta, zúfalo prosí očami, zaklína ich v duchu, aby povedali,

Model drevenej sochy Orgoňa

prehovorili ozvali sa aspoň z diaľky, z neznáma, do ktorého naraz nezadržateľne mizli. Neviem, - odvetí žrec ticho, a predsa im zostanem verný nadosmrti, dokončí takmer nečujne.

Zmrákalo sa, nad horami zavisli olovené mračná. Orgoň sa pomaly štvorá strmým kaňonom potoka na kamenný hrebeň a ním až na temeno posvätného vrchu. Sadá si na opustené obetisko, k obrovskému ražňu, na ktorom prinášali krvavé dary bohom. Oстане tam sedieť i pri prvých úderoch hromu. Mlčky, odovzdane sedí, keď Perún zlostne prehovorí a z temnej oblohy mece blesky na vrcholce hôr. Sedí tam ako ľudská obeť, núkajúc sa rozhnevanému božstvu, núkajúc sám seba za vysvetlenie tej záhady. Kam ste odišli, bohovia naši? A kam sa podejeme bez vás?

Od tej búrlivej noci Orgoňa nebolo. Nikto nevedel, kam sa podel.

Po rokoch objavili na jednom z kameňov pod vrcholom akýsi divný nápis. Bolo to v časoch, keď kresťanstvo zlikvidovalo aj posledné hniezda pohanského modlárstva okolo bývalého posvätného vrchu. Akosi sa rozchýrilo, že ten nápis, vytesaný do skaly voľakým neznámym, starobyľým písmom, je Orgoňov posledný odkaz. Odkaz človeka, ktorý sa stratil nevedno kam spolu so svojimi bohmi.

Tolko hovorí povest'. Vrchol Orgoňovej Kyčery je jedným z miest, ktoré je pomerne často navštevované turistami i obyvateľmi obce. Cez vrchol vedie modrá turistická značka, ktorá jedným z bočných Javorníckych hrebeňov medzi Marikovskou a Papradňanskou dolinou vedie z Malého Javorníka až do Považskej Bystrice. Turisti z Hornej Marikovej pravidelne na Trojkráľový sviatok organizujú na tento vrchol zimný výstup, ktorý sa stal už tradičným a veľmi pekným vstupom milovníkov prírody a turistiky do Nového roku. V auguste (26.8.2018) plánujeme na vrchole Orgoňovej Kyčery postaviť drevenú sochu starého Orgoňa (vzhľad sochy by mal byť v podobe ako je zobrazený model na fotografii v texte).

Orgoňova Kyčera

Predaj obecných pozemkov za roky 2015 až 2017 - prehľad

V rokoch 2015 – 2017 obec na základe žiadostí občanov pristúpila k odpredaju pozemkov vo vlastníctve obce. Jednalo sa o usporiadanie vlastníckych práv k už užívaným pozemkom. Cenu pri odpredaji pozemku vždy stanovuje Obecné zastupiteľstvo, cena sa určuje s ohľadom na druh pozemku i s ohľadom na poslednú známu cenu v danej lokalite.

Prehľad schválených a uskutočnených predajov:

Rok	Pozemok parcelné číslo pozemku, prípadne výmera dielu	Lokalita	Kupujúci (iniciály)	Výmera celkom (m2)	Druh pozemku	Číslo KZ
2015	Pozemky C 2138/2 – 61m2; 2149/2 – 72m2; 2142/1 – 106m2; 2142/2 – 32m2; 2144/3 – 8m2; 2144/4 – 1m2; 2147/4 – 13m2; 2147/3 – 72m2; 2141/2 – 63m2; 2141/3 – 226m2; 2122/3 – 14m2;	Gašparovce	M.K.	668	Zast.pl. a nádvor.	3/2015
2016	Pozemok C 574/8;	Pagaňov	V.K.	7	Orná pôda	1/2016
2016	Pozemky C 2522/29 (podiel 3/31)	Udíčka	J.M.	235	Trv.tráv.porasty	2/2016
2016	Pozemok C 1174/5	Kubovci	S.Š.	122	Zast.pl. a nádvor.	3/2016
2016	Pozemok C 1174/3	Kubovci	H.R.	30	Zast.pl. a nádvor.	3/2016
2016	Pozemok C 2367/3;	Udíčka	J.L., V.L. H.Č.	63	Ostatné plochy	4/2016
2016	Pozemky C 2366/1 – 589m2; 2366/2 – 77m2; 2366/3 – 100m2; 2367/2 – 42m2; 2367/3 – 38m2;	Udíčka	J.L., V.L. H.Č.	846	Zast.pl. a nádvor.	4/2016
2016	Pozemky C 2166/1 – Diel 1 - 220+ Diel 4 - 72m2; 2166/3 – Diel 7 - 14m2;	Udíčka	E.K.	306	Zast.pl. a nádvor.	5/2016
2016	Pozemky C 2282/2 – Diel 11 – 13m2; 2172/4 – 246m2;	Udíčka	E.K.	259	Lesné pozemky	5/2016
2016	Pozemok C 2562/4	Kuchtovci	A.B.	85	Zast.pl. a nádvor.	6/2016
2017	Pozemky C 2519/1 – 119m2; 2520/2 – 23m2; 2520/3 – 76m2;		S.M.	218	Zast.pl. a nádvor.	1/2017
2017	Pozemok C 2384/4;	Udíčka	M.K.	77	Lesné pozemky	2/2017
2016	Pozemok C 2384/5	Udíčka	M.K. a J.K.	440	Lesné pozemky	2/2016
2017	Pozemok C 2387/1;	Udíčka	M.K.	251	Záhroda	2/2017
2017	Pozemok C 51/2;	Modlatín	L.K.	17	Ostatné plochy	3/2017
Celkom bolo v rokoch 2015 – 2017 odpredané obcou				3 624 m2		

Z kultúry v ďalšom období pripravujeme:

- 13. mája - Stretnutie na Stratenci (kladenie vencov pri Troch krížoch) – 73. Výročie oslobodenia (10,00 hod)
- 5. júla - tradičné „Stretnutie ľudí dobrej vôle na Kohútke“
- 15. júla - XXVI. ročník Marikovských folklórnych slávností
- 5. augusta – XI. ročník Stretnutia heligonkárov v Hornej Marikovej
- 9. decembra – Adventný koncert
- 12. januára 2019 – VIII. Obecný ples (hrá hudobná skupina Profil, program Pajtáši)